ARREST VAN HET HOF (Vijfde kamer)
25 maart 2004 *

In zaak C-71/02,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Oberste Gerichtshof (Oostenrijk), in het aldaar aanhangige geding tussen

Herbert Karner Industrie-Auktionen GmbH

en

Troostwijk GmbH,

om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 28 EG,

* Procestaal: Duits.

wijst

HET HOF (Vijfde kamer),

samengesteld als volgt: C. W. A. Timmermans, waarnemend voor de president van de Vijfde kamer, A. Rosas (rapporteur) en S. von Bahr, rechters,

advocaat-generaal: S. Alber,
griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur,

gelet op de schriftelijke opmerkingen ingediend door:

— Herbert Karner Industrie-Auktionen GmbH, vertegenwoordigd door M. Kajaba, Rechtsanwalt,

— Troostwijk GmbH, vertegenwoordigd door A. Frauenberger, Rechtsanwalt,

— de Oostenrijkse regering, vertegenwoordigd door C. Pesendorfer als gemachtigde,

— de Zweedse regering, vertegenwoordigd door A. Falk als gemachtigde,

— de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door U. Wölker en J. C. Schieferer als gemachtigden,

gezien het rapport ter terechtzitting,

gehoord de mondelinge opmerkingen van Herbert Karner Industrie-Auktionen GmbH, vertegenwoordigd door M. Kajaba; Troostwijk GmbH, vertegenwoordigd door A. Frauenberger; de Oostenrijkse regering, vertegenwoordigd door T. Kramler als gemachtigde; de Zweedse regering, vertegenwoordigd door A. Falk, en de Commissie, vertegenwoordigd door J. C. Schieferer, ter terechtzitting van 26 februari 2003,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 8 april 2003,

het navolgende

Arrest

1 Bij beschikking van 29 januari 2002, ingekomen bij het Hof op 4 maart daaraanvolgend, heeft het Oberste Gerichtshof krachtens artikel 234 EG een prejudiciële vraag gesteld over de uitlegging van artikel 28 EG.

2 Deze vraag is gerezen in een geding tussen Herbert Karner Industrie-Auktionen GmbH (hierna: „Karner") en Troostwijk GmbH (hierna: „Troostwijk"), vennootschappen die roerende goederen mogen veilen, met betrekking tot door deze laatste gemaakte reclame voor de verkoop van goederen die afkomstig zijn uit een faillissement.

Rechtskader

De communautaire regelgeving

3 Krachtens artikel 28 EG zijn kwantitatieve invoerbeperkingen en alle maatregelen van gelijke werking tussen de lidstaten verboden. Volgens artikel 30 EG zijn dergelijke verboden of invoerbeperkingen evenwel toegestaan, indien zij zijn gerechtvaardigd uit hoofde van bepaalde redenen die verband houden met door het gemeenschapsrecht erkende fundamentele vereisten en voorzover zij geen middel tot willekeurige discriminatie noch een verkapte beperking van de handel tussen lidstaten vormen.

4 Artikel 1 van richtlijn 84/450/EEG van de Raad van 10 september 1984 inzake misleidende reclame en vergelijkende reclame (PB L 250, blz. 17), zoals gewijzigd bij richtlijn 97/55/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 1997 (PB L 290, blz. 18; hierna: „richtlijn 84/450"), definieert het doel van deze richtlijn als volgt:

„Deze richtlijn beoogt de consumenten en degenen die een commerciële, industriële of ambachtelijke activiteit of een vrij beroep uitoefenen, alsmede de belangen van het publiek in het algemeen, te beschermen tegen misleidende reclame en de onbillijke gevolgen daarvan [...]"

5 Artikel 2, punt 2 van richtlijn 84/450 definieert „misleidende reclame" als: „elke vorm van reclame die op enigerlei wijze, daaronder begrepen haar opmaak, de personen tot wie zij zich richt of die zij bereikt, misleidt of kan misleiden en die

door haar misleidende karakter hun economische gedrag kan beïnvloeden, of die om die redenen een concurrent schade toebrengt of kan toebrengen".

6 Artikel 3 van richtlijn 84/450 preciseert dat bij de beoordeling van de vraag of een bepaalde reclame misleidend is, alle bestanddelen in aanmerking moeten worden genomen. Deze bepaling somt een aantal punten op waarmee in dit opzicht rekening dient te worden gehouden, zoals, onder meer, de geografische of commerciële oorsprong van het betrokken goed.

7 Volgens artikel 7 van richtlijn 84/450 belet deze de lidstaten niet om op het gebied van misleidende reclame voorschriften te handhaven of aan te nemen met het oog op een verdergaande bescherming van de consument en de overige personen waarop deze richtlijn betrekking heeft.

De nationale regelgeving

8 § 2, lid 1, van het Bundesgesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (wet tegen de oneerlijke concurrentie) van 16 november 1984 (BGBl 1984/448; hierna: „UWG"), bevat een algemeen verbod om in commerciële verhoudingen informatie te verschaffen die het publiek kan misleiden.

9 § 30, lid 1, UWG verbiedt elke openbare bekendmaking of elke voor een ruime kring van personen bedoelde mededeling waarin wordt verwezen naar het feit dat goederen afkomstig zijn uit een failliete boedel, wanneer die goederen daar weliswaar uit afkomstig zijn, maar er geen deel meer van uitmaken.

Het hoofdgeding en de prejudiciële vraag

10 De vennootschappen Karner en Troostwijk houden zich bezig met veilingen van industriële goederen en de koop van goederen van ondernemingen in liquidatie.

11 Bij koopovereenkomst van 26 maart 2001 heeft Troostwijk, met toestemming van de rechter-commissaris, de goederen van een failliete bouwonderneming verworven. Ook Karner had belangstelling getoond voor het opkopen van deze goederen.

12 Troostwijk was voornemens deze goederen uit de failliete boedel te verkopen tijdens een veiling op 14 mei 2001. Zij heeft deze veiling aangekondigd in een verkoopcatalogus waarbij zij heeft aangegeven dat het een veiling naar aanleiding van een faillissement betrof en dat de goederen afkomstig waren uit de failliete boedel van de betrokken onderneming. De reclamefolder is ook gepubliceerd op internet.

13 Volgens Karner zijn de reclameaankondigingen van Troostwijk in strijd met § 30, lid 1, UWG, nu zij bij het betrokken publiek de indruk wekken dat de failliete boedel door de curator te gelde wordt gemaakt. Los van een eventueel gevaar van misleiding van het publiek, zijn dergelijke aankondigingen zowel in strijd met de mededingingsregels van het EG-Verdrag als misleidend in de zin van § 2, UWG.

14 Op 10 mei 2001 heeft het Handelsgericht Wien (Oostenrijk) op vordering van Karner in kort geding een uitspraak gedaan waarbij Troostwijk is gelast, het maken van reclame voor de verkoop van goederen onder verwijzing naar het feit dat deze afkomstig zijn uit een faillissement, te staken, en bij de betrokken veiling publiekelijk aan de potentiële klanten te verklaren dat de veiling niet namens en in opdracht van de curator plaatsvindt.

15 Tegen deze uitspraak in kort geding heeft Troostwijk hoger beroep ingesteld bij het Oberlandesgericht Wien (Oostenrijk) en heeft daarbij meerdere middelen ingebracht, waaronder in het bijzonder de vraag of § 30, lid 1, UWG verenigbaar is met artikel 28 EG.

16 Na de verwerping van haar hoger beroep heeft Troostwijk op 14 november 2001 hogere voorziening ingesteld bij het Oberste Gerichtshof. Zij stelt dat het verbod van § 30, lid 1, UWG in strijd is met artikel 28 EG en onverenigbaar met artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, dat is ondertekend te Rome op 4 november 1950 (hierna: „EVRM"), welke bepaling betrekking heeft op de vrijheid van meningsuiting.

17 Van oordeel dat het Hof zich nog niet heeft uitgesproken over de verenigbaarheid van een nationale bepaling als § 30, lid 1, UWG met artikel 28 EG, heeft het Oberste Gerichtshof besloten de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof de volgende prejudiciële vraag te stellen:

„Moet artikel 28 EG aldus worden uitgelegd, dat het in de weg staat aan een nationale regeling die verbiedt om, los van het waarheidsgehalte van de mededeling, te vermelden dat goederen uit een failliete boedel afkomstig zijn,

wanneer in openbare aankondigingen of in mededelingen die voor een ruime kring van personen bedoeld zijn, de verkoop wordt aangekondigd van goederen die uit een failliete boedel afkomstig zijn, maar daarvan geen deel meer uitmaken?"

De ontvankelijkheid

Bij het Hof ingediende opmerkingen

18 Karner is van mening dat het verzoek om een prejudiciële beslissing niet-ontvankelijk is. Volgens haar hebben de feiten die aan het hoofdgeding ten grondslag liggen betrekking op een zuiver interne situatie, aangezien de partijen in het hoofdgeding gevestigd zijn in Oostenrijk, de betrokken goederen zijn verworven uit de boedel van een op het grondgebied van deze lidstaat ingetreden faillissement, en § 30, lid 1, UWG betrekking heeft op vormen van reclame in Oostenrijk.

Beoordeling door het Hof

19 Er zij aan herinnerd dat de toepasselijkheid van artikel 28 EG niet kan worden uitgesloten op de enkele grond, dat in het aan de nationale rechter voorgelegde concrete geval alle elementen binnen één enkele lidstaat zijn gesitueerd (zie arrest van 7 mei 1997, Pistre e.a., C-321/94–C-324/94, Jurispr. blz. I-2343, punt 44).

20 Het Hof heeft dit beginsel niet alleen bevestigd in zaken met betrekking tot een situatie waarin de betrokken nationale regel uit andere lidstaten ingevoerde goederen direct discrimineerde (arrest Pistre e.a., reeds aangehaald, punt 44), maar ook in situaties waarin de nationale bepaling zonder onderscheid van

toepassing was op nationale en ingevoerde producten en derhalve een potentiële beperking van de handel tussen lidstaten kon vormen in de zin van artikel 28 EG (zie, in die zin, arrest van 5 december 2000, Guimont, C-448/98, Jurispr. blz. I-10663, punten 21 en 22).

21 In casu staat niet onmiskenbaar vast, dat de gevraagde uitlegging van het gemeenschapsrecht niet noodzakelijk is voor de nationale rechter (zie arrest Guimont, reeds aangehaald, punt 23). Een antwoord op de gestelde vraag zou namelijk nuttig voor hem kunnen zijn om uit te maken of een verbod als dat van § 30, lid 1, UWG een potentiële beperking van de handel tussen lidstaten in de zin van artikel 28 EG kan vormen (zie ook arrest van 13 januari 2000, TK-Heimdienst, C-254/98, Jurispr. blz. I-151, punt 14).

22 Derhalve is het verzoek om een prejudiciële beslissing ontvankelijk.

Ten gronde

Bij het Hof ingediende opmerkingen

23 Karner, de Oostenrijkse en de Zweedse regering en de Commissie menen dat het verbod van § 30, lid 1, UWG een verkoopmodaliteit is in de zin die dat begrip

heeft in het arrest van 24 november 1993, Keck en Mithouard (C-267/91 en C-268/91, Jurispr. blz. I-6097). Deze bepaling is zonder onderscheid van toepassing op nationale en ingevoerde producten en belemmert de toegang tot de markt voor deze laatste producten niet meer dan voor nationale producten. Derhalve valt deze bepaling buiten de werkingssfeer van artikel 28 EG.

24 Voor het geval dat het Hof desalniettemin zou oordelen dat § 30, lid 1, UWG een maatregel van gelijke werking is in de zin van artikel 28 EG, stelt Karner, daarin gesteund door de Oostenrijkse en de Zweedse regering, dat deze bepaling wordt gerechtvaardigd door een dringende behoefte van consumentenbescherming in de zin van de rechtspraak die is ingezet met het arrest van 20 februari 1979, Rewe-Zentral, „Cassis de Dijon" (120/78, Jurispr. blz. 649). De Zweedse regering beroept zich tevens op de eerlijkheid van de handelstransacties.

25 Met een verwijzing naar artikel 7 van richtlijn 84/450 stelt de Oostenrijkse regering dat § 30, lid 1, UWG, in het belang van de consumenten, de concurrerende ondernemingen en het publiek in het algemeen, beoogt misleidende reclame tegen te gaan.

26 Troostwijk stelt dat § 30, lid 1, UWG zowel in strijd is met artikel 28 EG als met richtlijn 84/450. Deze nationale bepaling belet de consument kennis te nemen van waarheidsgetrouwe informatie en kan de handel tussen lidstaten beïnvloeden. De verwijzing naar de herkomst van goederen betreft een hoedanigheid van de goederen en heeft geen betrekking op de verkoop daarvan. Een dergelijke verwijzing kan derhalve niet worden beschouwd als een verkoopmodaliteit in de zin van het arrest Keck en Mithouard.

27 Volgens Troostwijk beperkt die bepaling de mogelijkheid om reclameboodschappen te verspreiden die in andere lidstaten zijn toegestaan. Het is duidelijk dat verkoopreclame, zoals aan de orde in het hoofdgeding, niet kan worden beperkt tot het grondgebied van één lidstaat. Op internet kan voor dergelijke mededelingen geen onderscheid naar lidstaat worden gemaakt, daar die wijze van communicatie niet tot één enkele regio kan worden beperkt.

28 Wat de verenigbaarheid van § 30, lid 1, UWG met richtlijn 84/450 betreft, stelt Troostwijk dat deze richtlijn een gedeeltelijke harmonisatie inhoudt en de lidstaten toestaat bepalingen te handhaven en aan te nemen die een verdergaande bescherming van de consument beogen. Voorzover deze bepaling „waarheidsgetrouwe reclame-uitingen" verbiedt, dient zij niet het doel van consumentenbescherming.

29 Ten slotte is Troostwijk van mening dat de betrokken bepaling niet verenigbaar is met artikel 10 EVRM, betreffende de vrijheid van meningsuiting, waarvan de beperking in een democratische samenleving slechts gerechtvaardigd kan zijn wanneer de ware uiting een belangrijk individueel of collectief recht ernstig in gevaar brengt.

Antwoord van het Hof

30 Allereerst zij er op gewezen dat § 30, lid 1, UWG blijkens het door de verwijzende rechter aan het Hof overgelegde dossier uitgaat van de veronderstelling dat

consumenten bij voorkeur goederen kopen die door een curator in een faillissement worden verkocht, in de hoop goederen voordelig te kunnen kopen. In geval van reclame met betrekking tot de verkoop van goederen die afkomstig zijn uit een failliete boedel, is het moeilijk om te weten of deze verkoop is georganiseerd door de curator of door iemand die de goederen uit de failliete boedel heeft verworven. De betrokken bepaling zou ten doel hebben te verhinderen dat de marktdeelnemers deze neiging van consumenten uitbuiten.

31 Hoewel de nationale regels met betrekking tot consumentenbescherming bij de verkoop van uit een faillissement afkomstige goederen in de Gemeenschap niet zijn geharmoniseerd, kunnen bepaalde aspecten van de reclame voor dergelijke verkopen toch binnen de werkingssfeer van richtlijn 84/450 vallen.

32 Er zij aan herinnerd dat genoemde richtlijn objectieve en minimale criteria beoogt vast te stellen, op basis waarvan kan worden uitgemaakt of reclame misleidend is. Tot de bepalingen van deze richtlijn behoren artikel 2, punt 2, dat een definitie geeft van het begrip „misleidende reclame", en artikel 3, dat aangeeft waarmee rekening wordt gehouden bij de beoordeling of reclame misleidend is.

33 Zonder dat de door richtlijn 84/450 gerealiseerde graad van harmonisatie nader hoeft te worden geanalyseerd, staat vast dat de lidstaten op basis van artikel 7 bevoegd zijn om voorschriften te handhaven of aan te nemen met het oog op een verdergaande consumentenbescherming dan die waarin de richtlijn voorziet.

34 Bij de uitoefening van deze bevoegdheid moet evenwel het fundamentele beginsel van het vrije verkeer van goederen worden geëerbiedigd, dat tot uitdrukking komt in het in artikel 28 EG gestelde verbod van kwantitatieve invoerbeperkingen en alle maatregelen van gelijke werking tussen de lidstaten (zie, in die zin, arrest van 26 september 2000, Commissie/Frankrijk, C-23/99, Jurispr. blz. I-7653, punt 33).

35 In de eerste plaats moet worden onderzocht of een nationale regeling als § 30, lid 1, UWG, die verbiedt dat in openbare aankondigingen of in voor een ruime kring van personen bedoelde mededelingen inzake de verkoop van uit faillissement afkomstige goederen, die niet meer deel van de boedel uitmaken, wordt vermeld dat de betrokken goederen uit een faillissement afkomstig zijn, binnen de werkingssfeer van artikel 28 EG valt.

36 Er zij aan herinnerd, dat volgens vaste rechtspraak elke handelsregeling van de lidstaten die de intracommunautaire handel al dan niet rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel kan belemmeren, als een door artikel 28 EG verboden maatregel van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen is te beschouwen (zie, met name, arresten van 11 juli 1974, Dassonville, 8/74, Jurispr. blz. 837, punt 5, en 19 juni 2003, Commissie/Italië, C-420/01, Jurispr. blz. I-6445, punt 25, en arrest TK-Heimdienst, reeds aangehaald, punt 22).

37 In punt 16 van het arrest Keck en Mithouard heeft het Hof gepreciseerd dat nationale bepalingen die bepaalde verkoopmodaliteiten aan banden leggen of verbieden, de handel tussen de lidstaten niet al dan niet rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel kunnen belemmeren in de zin van de Dassonville-rechtspraak, mits die bepalingen van toepassing zijn op alle marktdeelnemers die op het

nationale grondgebied activiteiten ontplooien, en mits zij zowel rechtens als feitelijk dezelfde invloed hebben op de verhandeling van nationale producten als op die van producten uit andere lidstaten.

38 Vervolgens heeft het Hof bepalingen die met name betrekking hebben op de plaats en het tijdstip van de verkoop van bepaalde producten, alsmede op de reclame voor deze producten en op bepaalde methoden voor het op de markt brengen, gekwalificeerd als bepalingen inzake verkoopmodaliteiten in de zin van het arrest Keck en Mithouard (zie met name arresten van 15 december 1993, Hünermund e.a., C-292/92, Jurispr. blz. I-6787, punten 21 en 22, en 2 juni 1994, Tankstation 't Heukske en Boermans, C-401/92 en C-402/92, Jurispr. blz. I-2199, punten 12-14, en arrest TK-Heimdienst, reeds aangehaald, punt 24).

39 Er zij aan herinnerd dat § 30, lid 1, UWG beoogt regels te geven voor reclame die verwijst naar de commerciële oorsprong van uit een faillissement afkomstige goederen die geen deel meer uitmaken van de failliete boedel. Onder deze omstandigheden moet worden vastgesteld dat een dergelijke bepaling geen betrekking heeft op de eisen waaraan deze producten dienen te voldoen, maar op het op de markt brengen hiervan. Bijgevolg moet zij worden geacht betrekking te hebben op verkoopmodaliteiten in de zin van het arrest Keck en Mithouard.

40 Blijkens het arrest Keck en Mithouard is het verbod van artikel 28 EG echter alleen dan niet van toepassing op een dergelijke verkoopmodaliteit indien deze voldoet aan de twee in punt 37 van dit arrest genoemde voorwaarden.

41 Met betrekking tot de eerste van deze voorwaarden zij er op gewezen dat § 30, lid 1, UWG zonder onderscheid van toepassing is op alle marktdeelnemers die activiteiten ontplooien op het Oostenrijkse grondgebied, ongeacht of zij Oostenrijkers of buitenlanders zijn.

42 Met betrekking tot de tweede voorwaarde zij opgemerkt dat § 30, lid 1, UWG, anders dan de nationale bepalingen die in het geding waren in de zaken die hebben geleid tot de arresten van 9 juli 1997, De Agostini en TV-Shop (C-34/95–C-36/95, Jurispr. blz. I-3843), en 8 maart 2001, Gourmet International Products (C-405/98, Jurispr. blz. I-1795), geen totaal verbod bevat om in een lidstaat reclame te maken voor een product dat aldaar op geoorloofde wijze wordt verkocht. Deze bepaling bevat slechts het verbod om in uitingen die voor een ruime kring van personen zijn bedoeld, te verwijzen naar het feit dat goederen afkomstig zijn uit een failliete boedel, wanneer deze daar geen deel meer van uitmaken, een en ander om redenen van consumentenbescherming. Hoewel een dergelijk verbod in beginsel het totale aantal verkopen in de betrokken lidstaat kan beperken, en daarmee tevens het totale aantal verkopen van goederen uit andere lidstaten, tast het de handel in uit deze laatste lidstaten afkomstige goederen niet meer aan dan die in nationale producten. In elk geval biedt geen enkel element uit het aan het Hof overgelegde dossier een aanknopingspunt om te kunnen vaststellen dat zulks het effect van het betrokken verbod zou zijn.

43 Derhalve moet met de advocaat-generaal in punt 66 van zijn conclusie worden vastgesteld, dat in het hoofdgeding volledig is voldaan aan de twee in punt 37 van dit arrest genoemde voorwaarden van het arrest Keck en Mithouard. Derhalve valt een nationale bepaling als § 30, lid 1, UWG niet onder het verbod van artikel 28 EG.

44 In de tweede plaats dienen de argumenten van Troostwijk te worden onderzocht dat § 30, lid 1, UWG de verspreiding beperkt van reclameboodschappen die in andere lidstaten zijn toegestaan, en niet verenigbaar is met het in artikel 10 EVRM neergelegde beginsel van vrijheid van meningsuiting.

45 Het eerste argument moet aldus worden uitgelegd dat het betrekking heeft op de vraag of een beperking van reclame, zoals voorzien in § 30, UWG, strijdig is met artikel 49 EG inzake de vrijheid van dienstverrichting.

46 Wanneer een nationale maatregel zowel het vrije verkeer van goederen als de vrijheid van dienstverrichting beperkt, onderzoekt het Hof de maatregel in beginsel slechts ten aanzien van een van deze twee vrijheden, indien uit de omstandigheden van de zaak blijkt dat een van de vrijheden volledig ondergeschikt is aan de andere en daarmee kan worden verbonden (zie, in die zin, arresten van 24 maart 1994, Schindler, C-275/92, Jurispr. blz. I-1039, punt 22, en 22 januari 2002, Canal Satélite Digital, C-390/99, Jurispr. blz. I-607, punt 31).

47 In de omstandigheden van het hoofdgeding is de verspreiding van reclameboodschappen niet een doel op zich. Ten opzichte van de verkoop van de betrokken goederen vormt die verspreiding een ondergeschikt element. Bijgevolg is het aspect van vrij verkeer van goederen belangrijker dan dat van vrijheid van dienstverrichting. § 30, lid 1, UWG behoeft dan ook niet te worden onderzocht in het licht van artikel 49 EG.

48 Aangaande het tweede argument van Troostwijk, met betrekking tot de verenigbaarheid van de betrokken regeling met de vrijheid van meningsuiting, zij er aan herinnerd dat volgens vaste rechtspraak de grondrechten integrerend deel uitmaken van de algemene rechtsbeginselen welker eerbiediging het Hof verzekert, en dat dit laatste zich daarbij laat leiden door de gemeenschappelijke constitutionele tradities van de lidstaten alsmede door de aanwijzingen die te vinden zijn in de internationale rechtsinstrumenten inzake de bescherming van de rechten van de mens waaraan de lidstaten hebben meegewerkt of waarbij zij zich hebben aangesloten. Aan het EVRM komt in dit verband bijzondere betekenis toe (zie met name arresten van 18 juni 1991, ERT, C-260/89, Jurispr. blz. I-2925, punt 41; 6 maart 2001, Connolly/Commissie, C-274/99 P, Jurispr. blz. I-1611, punt 37; 22 oktober 2002, Roquette Frères, C-94/00, Jurispr. blz. I-9011, punt 25, en 12 juni 2003, Schmidberger, C-112/00, Jurispr. blz. I-5659, punt 71).

49 Het is ook vaste rechtspraak dat wanneer een nationale wettelijke regeling binnen het toepassingsgebied van het gemeenschapsrecht komt, het Hof, ingeval het om een prejudiciële beslissing wordt verzocht, alle uitleggingsgegevens moet verschaffen die de nationale rechter nodig heeft om te kunnen beoordelen of die regeling verenigbaar is met de fundamentele rechten waarvan het Hof de eerbiediging verzekert (zie, in die zin, arrest van 29 mei 1997, Kremzow, C-299/95, Jurispr. blz. I-2629, punt 15).

50 Hoewel het beginsel van vrijheid van meningsuiting in artikel 10 EVRM uitdrukkelijk is erkend en een wezenlijke grondslag van een democratische maatschappij vormt, volgt uit de bewoordingen van het tweede lid van dit artikel dat deze vrijheid kan worden onderworpen aan bepaalde door doelstellingen van algemeen belang gerechtvaardigde beperkingen, voorzover die afwijkingen bij de wet zijn voorzien, zijn ingegeven door een of meer gelet op die bepaling legitieme doelstellingen en in een democratische samenleving noodzakelijk zijn, dat wil zeggen gerechtvaardigd door een dwingende maatschappelijke behoefte en met name evenredig aan het nagestreefde legitieme doel (zie, in die zin, arresten van 26 juni 1997, Familiapress, C-368/95, Jurispr. blz. I-3689, punt 26, en 11 juli 2002, Carpenter, C-60/00, Jurispr. blz. I-6279, punt 42, en arrest Schmidberger, reeds aangehaald, punt 79).

51 Vaststaat dat de beoordelingsmarge waarover de bevoegde autoriteiten beschikken om het juiste evenwicht tussen de vrijheid van meningsuiting en de hiervoor genoemde doelen te bepalen, varieert al naar gelang het doel op grond waarvan de beperking van dit recht gerechtvaardigd is en afhankelijk van de activiteiten waar het om gaat. Als de uitoefening van de vrijheid geen bijdrage levert voor een debat van algemeen belang en bovendien sprake is van een context waarin de lidstaten een zekere beoordelingsmarge hebben, wordt slechts getoetst of de inmenging redelijk en evenredig is. Dat is het geval bij het commercieel gebruik van de vrijheid van meningsuiting, met name op een zo ingewikkeld en fluctuerend terrein als dat van de reclame (zie, in die zin, arrest van 23 oktober 2003, RTL Television, C-245/01, Jurispr. blz. I-12489, punt 73, alsmede EHRM, arresten

Markt intern Verlag GmbH en Klaus Beermann van 20 november 1989, série A, nr. 165, § 33, en VGT Verein gegen Tierfabriken/Zwitserland van 28 juni 2001, *Recueil des arrêts et décisions*, 2001-VI, § 69 en 70).

52 Gelet op de feitelijke en juridische omstandigheden die kenmerkend zijn voor de situatie die aanleiding heeft gegeven tot het hoofdgeding en op de beoordelingsmarge waarover de lidstaten beschikken, lijkt een beperking van reclame, zoals die waarin § 30, UWG voorziet, in casu redelijk en evenredig aan de legitieme doelen die met deze bepaling worden nagestreefd, te weten de bescherming van de consument en de eerlijkheid van de handelstransacties.

53 Uit een en ander volgt dat op de gestelde vraag moet worden geantwoord dat artikel 28 EG niet in de weg staat aan een nationale regeling die verbiedt om, los van de waarheidsgetrouwheid van de mededeling, te vermelden dat goederen uit een failliete boedel afkomstig zijn, wanneer in openbare aankondigingen of in mededelingen die voor een ruime kring van personen bedoeld zijn, de verkoop wordt aangekondigd van goederen die uit een failliete boedel afkomstig zijn, maar daarvan geen deel meer uitmaken.

Kosten

54 De kosten door de Oostenrijkse en de Zweedse regering en de Commissie wegens indiening van hun opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Vijfde kamer)

uitspraak doende op de door het Oberste Gerichtshof bij beschikking van 29 januari 2002 gestelde vraag, verklaart voor recht:

Artikel 28 EG staat niet in de weg aan een nationale regeling die verbiedt om, los van de waarheidsgetrouwheid van de mededeling, te vermelden dat goederen uit een failliete boedel afkomstig zijn, wanneer in openbare aankondigingen of in mededelingen die voor een ruime kring van personen bedoeld zijn, de verkoop wordt aangekondigd van goederen die uit een failliete boedel afkomstig zijn, maar daarvan geen deel meer uitmaken.

Timmermans Rosas von Bahr

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 25 maart 2004.

De griffier

R. Grass

De president

V. Skouris